

329 (471) 5:228 "1908" 329.14 (480) K
K5 Sirola

PERUSTUSLAILLISTEN LANKEEMUS

SOSIALISTIEN EPÄLUOTTAMUSLAUSE

SENAATILLE

KIRJOITTI

Y. S.

MIKKELI 1908
MIKKELIN TYÖVÄEN SANOMALEHTI- JA
KIRJAPAINO-OSUUSKUNTA R. L.

194

SOSIALIDEMOKRATINEN TYÖVÄENLEHTI

VAPAAUS

ilmestyy Mikkeliissä 6—7 palst. 3 kertaa viikossa.

Tilaushinnat:

Ilmoitushinnat:

Koko vuosik.	4: —	Etusivulla	8 p. mm.
Puoli ”	3: —	Takisivulla	6 p. ”
Neljännes „	1: —	Suur. ja seisov. ilmoit.	
Kuukaudelta	—: 40	alennusta sopim. muk.	

Mikkelin Työväen Sanomalehti- ja Kirjapaino-osuuskunta r. l.

Kirjapainossamme suoritetaan kaikkia alaan kuuluvia töitä huolellisesti, nopeaan ja halvalla.

HUOM.! Uusimmat työvälineet (kirjakkeet ja koneet) kirjapainossamme, Lönnrotink. 4, Tel. 258.

Osote: Vapauden konttori, Mikkeli.

TYÖVÄENLIIKKEEN KIRJASTO

KIRJASTO

1290642629

Mikkeli,

Mikkelin Työväen Sanomalehti- ja Kirjapaino-osuuskunnan r. l.
kirjapaino, 1908.

Suomen suhde Venäjän valtakuntaan ei järjestynyt marraskuun julistuskirjan kautta v. 1905 siten, että kaikki bobrikoffilaisajan laittomuudet olisivat poistettut. Kuten eduskunta viime vuonna jo anomuksessaan osotti, oli sotilaskysymys, postiasia, eräässä kohdin virkamiesasia laittomalla tolalla hallitsijan puolelta ja Suomen mies, Kalle Prokope, oli vastoin Suomen lakia tuomittu ja kärsi rangaistustaan maan rajain ulkopuolella. Jo ennenkuin eduskunta ennätti hajaantua, tuli uusia asioita. Suomen kansalaisia vangittiin Pietarissa ja karkotettiin laittomasti. Sitten seurasi taaja sarja huhuja, jotka tiesivät, että maamme vähäistäkin itsehallintoa oli aikomus ruveta yhä supistamaan. Taantumusmuoto oli siellä saanut tunnettua vapausliikettä taapäin ja suomissyöjät alkoivat taas ahnaasti pyrkiä tännekäsin. Kenraalikuvernöörin apulaiseksi nimitettiin Bobrikoffin apurina ollut Seyn ja kenraalikuvernöörinvaihdoksen katsottiin yleiseen merkitsevän suunnan muutosta maamme asioihin nähden. Hallitsija ilmasi myös jyrkin sanoin tyytymättömyytensä eduskunnan 20-miljoonapäätöksen johdosta. Vaikka näet eduskunta myönsi nuo miljoonat, edellytti se kuitenkin, että hallitsija tunnusti eduskunnalla olevan oikeuden päättää koko summasta. Tätä ei hallitsija kuitenkaan tunnustanut, vaan ilmotti pitävänsä kiinni jo esityksessä ilmenneestä käsityksestään, että hän on oikeutettu yksin päättämään valtio-

ja sotilasarhaston varojen siirtämisestä Suomen rajain ulkopuolellekin. Hallitsija myös jyrkästi käski eduskunnan pysyä hänen määräämissään rajoissa tulo- ja menoarviota tehtäessä.

Näin ollen oli selvää, että Venäjän taantumuksen sotaretki Suomea vastaan oli taas piakkoin astuva askeleen eteenpäin. Sitä tiesivät myös Venäjän duumassa esitettäväksi pyydettyt välikysymykset. Tämä aiheutti eduskunnan perustuslaillisten ryhmäin puolelta ehdotuksen, että kaikki puolue ryhmät eduskunnassa yhtyivät yhteiseen välikysymykseen, jonka tarkoituksena olisi saada aikaan yhteinen lausunto Suomen sisäisen itsenäisyyden rajoittamispyrkimyksiä vastaan.

Sos.-dem. eduskuntaryhmä oli taipuvainen tällaiseen yhteiseen, maan itsehallinnon turvaamista tarkottavaan toimenpiteeseen, vaikka yleinen käsitys ryhmän keskuudessa olikin, että samalla on annettava perustuslaillisten ja heidän hallituksensa ymmärtää, mitä heidän matelemispolitiikasta arvellaan. Ryhmässä jotkut jäsenet kyllä huomauttivat, että perustuslaillisilla ilmeisesti oli myös tarkoituksena samalla hankkia hallitukselleen yleensä luottamuslause, johon ei tietenkään voitaisi suostua, joten he vastustivat koko menemistä moisiin yhteispuuhiin porvarillisten kanssa, jotka miljoonapäätöksillä y. m. jo kyllin selvästi olivat osottaneet, miten he maamme itsemääräämisoikeutta „turvasivat“. Neuvottelut ryhmäin kesken keskeytyivät kuitenkin, kun suomettelaisilla näkyi olevan asioissa erikoisia pyyteitä, kuten sittemmin ilmenikin.

Näin ollen tekivät perustuslailliset kaksi samansuuntaista välikysymystä tahtoen tiedustella, mitä hallitus oli tehnyt perusteettomien hyökkäysten torjumiseksi. Suomettelaiset taas kysyivät, mitä hallitus oli tehnyt

ja aikoi tehdä Suomen sisäisen itsenäisyyden turvaamiseksi. Kun näin kysymyksiä oli kyllin, ei sosialistit katsooneet tarpeelliseksi mitään eri kysymystä omasta puolestaan esittää.

Hallituksen vastaus, senaatin varapuheenjohtajan L. Mechelinin esittämä, oli tyhjä. Siinä koetettiin vetäytyä selitysten taa, että ei muka tuollaisia Suomen autonomiaa uhkaavia vaatimuksia ole virallisesti esitetty eikä odotettavissa! — Suomettarelaiset veisasivat vanhaa taipumisvirttään ja syyttivät senaattia siitä, ettei se ole ollut auliimpi tyydyttämään Venäjän taantumuksen vaatimuksia. — Toista kieltä puhuttiin meikäläistaholta. Huomautettiin, kuinka hallitus jo aivan liikaa on myöntynyt kohtuuttomiin vaatimuksiin, osotettiin, että entiset vastarinnan ryhmät, „lailliset“, enää eivät ole pitäneet niin väliä „laillisuudestaan“, kun sen sijaan työväestö miltei yksin seisoi puolustamassa Suomen itsemääräämisoikeutta eikä mitenkään voinut tarjoutua sitä vielä supistamaan itsevaltiuden eduksi, — vähäinen se oli ilmankin.

Myös näytettiin, mikä oli aiheuttanut tämän porvarillisen vastarinnan yhä jatkuvan heikkonemisen jo bobrikoffilaisvuosina; sen oli tehnyt köyhälistön luokkataistelu esidettävään yhteiskunnallisten olojen luomiseksi. Suomen porvarilliset siis mieluummin turvaantuivat venäläiseen sapelivaltaan — kotimaisen poliisin ohella — kuin myönsivät köyhälistön asemaa edes hiukankin parantavia todellisia uudistuksia. Venäjän vapausliikkeen edustajia, sikäläiselle virkavallalle näin vastenmielisiä, oli ruvettu vainoamaan Suomessa, vaikka tämä vapausliike osaltaan oli Suomen itsehallintoa tukenut ja edelleen tuki virkavaltaista taantumusta heikontaessaan.

Perustuslakivaliokunta valmisti asiasta mietinnön, ensin viitaten vanhastaan avoinna oleviin riitakysymyksiin, joista eduskunta oli tehnyt anomuksen, mitä ei vielä ollut hallitsijalle esitetty. Näihin ja uusiin kysymyksiin nähden lausuttiin se järkähtämätön periaate, että perustuslakeihin voidaan tehdä muutoksia ainoastaan niiden itsensä säätämässä järjestyksessä, ei siis laittomilla mahtikäskyillä.

On ollut kyseessä että Nevan yli rakennettavan sil-
lan kustannuksiin Suomen valtionvaroista maksettaisiin
2 1/2 milj. ruplaa. Tämän lupasi suomettarelainen se-
naatti v. 1904 ja hallitsija vahvisti tuon. Säädyt kui-
tenkin anoivat, ettei rahoja otettaisi Suomen eduskun-
taa kuulematta, jonka anomuksen hallitsija tänä vuon-
na on jättänyt huomioon ottamatta. Valiokunta lau-
sui nyt, että hallitsija ei voi noita rahoja ottaa edus-
kuntaa kuulematta, jos mieltä pysyä maassamme val-
litsevan oikeuskäsityksen kannalla. Valiokunta lausui
myös, että Suomen oikeutta olennaisesti loukattaisi,
jos ministerivaltiosihteeri Suomen asioihin nähden teh-
täisi riippuvaksi Venäjän ministerineuvostosta. Puhut-
tiin myös Viipurin läänin erottamisaikeista ja osotettiin,
kuinka mahdoton moinen vaatimus oli. Sanottiin se-
kin, ettei sitä eikä muuta Suomen osaa voida hallin-
nollisesti asettaa poikkeustilaan s. o. sota- tai piiritys-
tilaan.

Tähän Suomen autonomian selostukseen yhtyivät
pääasiassa valiokunnan sosialistiset jäsenet. Sitävastoin
ei voitu yhtyä lausuntoon venäläisten pakolaisten vai-
noomisesta, koska Suomen viranomaiset jo olivat arve-
luttavan avarasti tulkinneet asiaa koskevaa senaatin
tunnettua kiertokirjettä marraskuulta 1906, mikä sekin
jo lailliselta kannalta oli vakavan arvostelun alainen ja

muutenkin loukkasi köyhälistön oikeudentuntoa ja Venäjän vastustuspuoluetta.

Tämä sanottiin meikäläisten vastalauseessa, jossa muutenkin tulkittiin köyhälistön keskuudessa yleiseen vallitseva käsitys nykyisestä kotimaisesta hallituksesta. Osoitettiin, kuinka ne laiminlyömällä ja jarruttamalla reformeja sekä sortamalla työväkeä — poliisiarmeijat, punakaartien hajotus, äänioikeuden rajotukset, kansalaisvapauksien käytön ehkäisy, passitarkastuksen elvyttäminen y. m. — oli heikontanut kansamme taistelukuntoisuutta ulkomaisien koettelemusten varalle.

Mitä sitten senaatin „perustuslaillisuuteen“ tulee niin osotettiin, mitä lajia se oli ollut. 20 miljoonan myönnytyksessä oli senaatilla raskas osansa, kuten myös oli sangen vakavan kyseenalaista, sopiko lailliselta kannalta katsoen senaatin maksaa noita rahoja, kun hallitsija oli asettunut jyrkästi sitä varainhoitokäsitystä vastaan, jolle eduskunnan myöntävä päätös rakentui. Kenraalikuvernöörin oli sallittu rajottaa kansalaisvapauksien käyttöä. Senaatti ei ollut ajoissa ryhtynyt toimiin, kun Suomen kansalaisia Pietarissa laittomasti vangittiin! Mitä oli senaatti tehnyt kenraalikuvernöörin ja hänen apulaisensa laittomissa nimityksissä? Kuinka oli voitu sallia venäläisen poliisin ja santarmiston yhä laajentaa toimivaltaansa Suomessa?

Kaikkien näiden syytösten perustalla, — joita eivät „lailliset“ voi torjua — ehdotettiin lausuttavaksi, että hallitus „ei ole osottanut olevansa kykenevä osaltaan torjumaan venäläisen taantumuksen nyt uudelleen maamme sisäisen itsenäisyyden ja kansamme vapauden tuhoamistarkoituksessa suunnittelemlia hyökkäyksiä“. Nämät vastalauseen ponnet esitettiin jatkoksi perustuslaki-

valiokunnan lausunnolle Suomen itsehallinnosta sen viimeisen kohdan sijaan.

Eduskunnassa todistettu vielä laajasti tässä vastalauseessa tehdyt syytökset, osotettiin perustuslaillisen politiikan heikkous ja suomettarelaiten surkeus. Perustuslailliset, jotka vielä yrittävät haalia kansan kannatusta n. k. laillisuusohjelmallaan, ovat hallitustaan kannattamalla ja eduskuntapäätöksillään — kuten miljoonasiassa! — osottaneet, että he ovat tuosta ohjelmasta luopuneet, ja kun he muutenkin, sisäpolitiikassa ja reformi-asioissa ovat osottaneet mitä suurinta hataruutta, ei kellään kansalaisella voi olla mitään syytä ryhtyä kannattamaan heidän haparoivaa ja heikkoa valtiollista ohjelmaansa.

Vielä vähemmin voi suomettarelaiten ohjelma tyydyttää työväestön elinehtoja, joihin kuuluu mahdollisimman laaja valtiollinen itsemäärämisoikeus ja kansalaisvapauksien rajottamaton käyttö. He eivät sopineet edes muiden kanssa laatimaan yhteistä lausuntoa Suomen itsehallinnosta, vaan tekivät omansa ja antoivat Venäjän taantumuksen ymmärtää, että ovat valmiit „sovittelemaan“ riidanalaisten kysymysten „pysyväistä“ ratkaisua keisarikunnan hallituksen ja Suomen kesken. Me osoitimme, kuinka turmiollinen asiain nykyisellään ollen moinen vakuutus on. Eihän Venäjällä nyt ole kansaneduskuntaa tulkitsemassa Venäjän kansan tahtoa.

Nykyistä duumaa emme mitenkään voi pitää Venäjän kansan mielipiteiden tulkkina. Suomen „kansan“ parasta ei myöskään tuossa „pysyvässä“ ratkaisussa todellakaan tultaisi huomioon ottamaan.

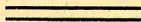
Näin ollen jää suomalaisille ainoaksi mahdolliseksi vankalla vastarinnalla torjua itsemäärämisoikeutemme rajotusyrityksiä, kunnes niiden harrastajat ovat pakote-

tut peräytymään s. o. kunnes Venäjän kansa itse ratkaisee, kuuluuko sen etuihin Suomen itsehallinnon kuristaminen.

Ensi äänestyksessä eduskunnassa äänesti suurin osa perustuslaillisia meikäläisen ponnen puolesta suomettarelaisia vastaan, joiden ehdotus siten hyljättiin. Nämät tekivät silloin äänestyslakon ja sen johdosta hyljättiin Alkion ehdotus, eräs tenty välitysehdotus ja lopuksi meikäläisten 71 äänellä valiokunnan mietintö.

Hallitus oli siis saanut epäluottamuslauseen virallisesti ja päätti luopua. Porvarillinen sanomalehdistö täällä ja Venäjällä nosti suuren metelin päätöksen johdosta ja suomettarelaiden miesten neuvosta ehdotti kenraalikuvernööri eduskunnan hajotusta, joka tapahtuikin, kun Venäjän ministerineuvosto, oikeutettomasti sekaantuen Suomen asioihin, siitä myös oli tehnyt „päätöksen“. — Samalla julistettiin uudet vaalit valtiopäiväjärjestyksen ja vaalilain mukaan.

Suuri on ollut syytösten sarja sosialidemokratista eduskuntaryhmää vastaan. Mutta köyhälistö on jo monilla tahoilla ilmaissut tyytyväisyytensä ryhmän menettelyyn. Epäilemättä yhtyy tosin koko sosialististen valitsijain suuri joukko sekä lisäksi lukuisia köyhälistöön kuuluvia, jotka viime vaaleissa vielä luottivat porvarilisiin, mutta nyt ovat havainneet kuinka huonosti nämä valvovat kansan asiaa kokonaan laiminlyöden yhteiskunnalliset parannukset, hyväksyen hallituksen sortotoimet ja taipuen täyttämään venäläisen taantumuksen pyyteet kansamme vähäisen itsemääräämisoikeuden supistamiseksi.

**Mikkelin Työväen Sanomalehti- ja Kirjapaino-
osuuskunnan r. l. kustannuksella**

on ilmestynyt:

Vapauden Viesti, sosialidemokratinen kevät-
julkaisu I 1908. Hinta 50 penniä.

Perustuslaillisten lankeemus. Sosialistien
epäluottamuslause senaatille. Kirj. Y. S. Hinta 10 p.

Kuvapostikortteja. Hinta 5 penniä kappale.

Tilatkaa osotteella: *Vapauden konttori, Mikkel.*

Oikaisuja:

Siv. 5	sana	esidettävään	tulee olla	<i>siedettävään.</i>
” 7	”	vastustuspuoluetta	”	” <i>vastustuspuolueita.</i>
” 7	”	ulkomaisien	”	” <i>ulkonaisien.</i>
” 8	”	todistettu	”	” <i>todistettiin.</i>

Mikrofin. Työväen Seurakunta -in Kirjasto
osasto
Kustannus

on ilmestynyt:

Vapauden Viesti, Sosialidemokratian Kesk.
julkaisu 1908. Hinta 50 penniä.

Hinta 10 penniä.

Perustuslaillisten liikkeessä. Sosialisten
opetuslaitoksen senaattille. Kp. V. 2. Hinta 10 p.

Kuvaspostikortteja. Hinta 5 penniä kappale.

Tiilikas osasto. Vapauden kortit. Mikko.

Oikeudet

21. 5. 1908	1. 5. 1908	2. 5. 1908	3. 5. 1908	4. 5. 1908	5. 5. 1908
1. 5. 1908	2. 5. 1908	3. 5. 1908	4. 5. 1908	5. 5. 1908	6. 5. 1908
7. 5. 1908	8. 5. 1908	9. 5. 1908	10. 5. 1908	11. 5. 1908	12. 5. 1908
13. 5. 1908	14. 5. 1908	15. 5. 1908	16. 5. 1908	17. 5. 1908	18. 5. 1908
19. 5. 1908	20. 5. 1908	21. 5. 1908	22. 5. 1908	23. 5. 1908	24. 5. 1908
25. 5. 1908	26. 5. 1908	27. 5. 1908	28. 5. 1908	29. 5. 1908	30. 5. 1908
31. 5. 1908	1. 6. 1908	2. 6. 1908	3. 6. 1908	4. 6. 1908	5. 6. 1908
6. 6. 1908	7. 6. 1908	8. 6. 1908	9. 6. 1908	10. 6. 1908	11. 6. 1908
12. 6. 1908	13. 6. 1908	14. 6. 1908	15. 6. 1908	16. 6. 1908	17. 6. 1908
18. 6. 1908	19. 6. 1908	20. 6. 1908	21. 6. 1908	22. 6. 1908	23. 6. 1908
24. 6. 1908	25. 6. 1908	26. 6. 1908	27. 6. 1908	28. 6. 1908	29. 6. 1908
30. 6. 1908	1. 7. 1908	2. 7. 1908	3. 7. 1908	4. 7. 1908	5. 7. 1908
6. 7. 1908	7. 7. 1908	8. 7. 1908	9. 7. 1908	10. 7. 1908	11. 7. 1908
12. 7. 1908	13. 7. 1908	14. 7. 1908	15. 7. 1908	16. 7. 1908	17. 7. 1908
18. 7. 1908	19. 7. 1908	20. 7. 1908	21. 7. 1908	22. 7. 1908	23. 7. 1908
24. 7. 1908	25. 7. 1908	26. 7. 1908	27. 7. 1908	28. 7. 1908	29. 7. 1908
30. 7. 1908	31. 7. 1908	1. 8. 1908	2. 8. 1908	3. 8. 1908	4. 8. 1908
5. 8. 1908	6. 8. 1908	7. 8. 1908	8. 8. 1908	9. 8. 1908	10. 8. 1908
11. 8. 1908	12. 8. 1908	13. 8. 1908	14. 8. 1908	15. 8. 1908	16. 8. 1908
17. 8. 1908	18. 8. 1908	19. 8. 1908	20. 8. 1908	21. 8. 1908	22. 8. 1908
23. 8. 1908	24. 8. 1908	25. 8. 1908	26. 8. 1908	27. 8. 1908	28. 8. 1908
29. 8. 1908	30. 8. 1908	31. 8. 1908	1. 9. 1908	2. 9. 1908	3. 9. 1908
4. 9. 1908	5. 9. 1908	6. 9. 1908	7. 9. 1908	8. 9. 1908	9. 9. 1908
10. 9. 1908	11. 9. 1908	12. 9. 1908	13. 9. 1908	14. 9. 1908	15. 9. 1908
16. 9. 1908	17. 9. 1908	18. 9. 1908	19. 9. 1908	20. 9. 1908	21. 9. 1908
22. 9. 1908	23. 9. 1908	24. 9. 1908	25. 9. 1908	26. 9. 1908	27. 9. 1908
28. 9. 1908	29. 9. 1908	30. 9. 1908	1. 10. 1908	2. 10. 1908	3. 10. 1908
4. 10. 1908	5. 10. 1908	6. 10. 1908	7. 10. 1908	8. 10. 1908	9. 10. 1908
10. 10. 1908	11. 10. 1908	12. 10. 1908	13. 10. 1908	14. 10. 1908	15. 10. 1908
16. 10. 1908	17. 10. 1908	18. 10. 1908	19. 10. 1908	20. 10. 1908	21. 10. 1908
22. 10. 1908	23. 10. 1908	24. 10. 1908	25. 10. 1908	26. 10. 1908	27. 10. 1908
28. 10. 1908	29. 10. 1908	30. 10. 1908	31. 10. 1908	1. 11. 1908	2. 11. 1908
3. 11. 1908	4. 11. 1908	5. 11. 1908	6. 11. 1908	7. 11. 1908	8. 11. 1908
9. 11. 1908	10. 11. 1908	11. 11. 1908	12. 11. 1908	13. 11. 1908	14. 11. 1908
15. 11. 1908	16. 11. 1908	17. 11. 1908	18. 11. 1908	19. 11. 1908	20. 11. 1908
21. 11. 1908	22. 11. 1908	23. 11. 1908	24. 11. 1908	25. 11. 1908	26. 11. 1908
27. 11. 1908	28. 11. 1908	29. 11. 1908	30. 11. 1908	1. 12. 1908	2. 12. 1908
3. 12. 1908	4. 12. 1908	5. 12. 1908	6. 12. 1908	7. 12. 1908	8. 12. 1908
9. 12. 1908	10. 12. 1908	11. 12. 1908	12. 12. 1908	13. 12. 1908	14. 12. 1908
15. 12. 1908	16. 12. 1908	17. 12. 1908	18. 12. 1908	19. 12. 1908	20. 12. 1908
21. 12. 1908	22. 12. 1908	23. 12. 1908	24. 12. 1908	25. 12. 1908	26. 12. 1908
27. 12. 1908	28. 12. 1908	29. 12. 1908	30. 12. 1908	31. 12. 1908	